بسم الله الرحمن الرحيم

HLAS صدآء

الجماعة الدينية الاسلامية في جمهورية تشكوسلوفاكيا

MOSLIMSKÉ NÁBOŽENSKÉ OBCE PRO ČESKOSLOVENSKO

• Ročník 1
• Číslo 8-9
Ramadan 1356 • Prosinec 1937

Zeitung der Moslemischen Religionsgemeinde für die ČSR
Organe de la Communauté religieuse musulmane de la République Tchécoslovaque

Redakce a administrace
Rédaction: Praha XIX., třída krále Alexandra 20.

عيد مبارک
Id mubarak!
Bayram mubarek olsun!

Maulana Sadr-ud-Din,
místopředseda Ahmedie Lahore (Indie):

Práce a vlastnictví ve světle Koranu.

Šestnáctá súra Koranu, verš 73 a 74, zabývá se problémem dalekosáhlého významu nejen pro život jednotlivce, nýbrž i pro existenci národů. Praví se tam: „Bůh vyznamenal některé z vás před druhými většími pozemskými statky. Avšak ti, kdo byli vyznamenáni, nepopřávají podílu ze svého majetku těm, jichž zmocnila se pravice jejich, tak, aby rovni si v tom byli. Zdaž dobrodiní Boha zakrývati budou? A Bůh dal vám manželky z vašeho plemene a z manželek vašich dal vám syny a vnuky a k výživě dal vám věci dobré. Zdaž v plané výmysly ještě věřiti budou a dobrodiní Boha zapírati?"

V tomto verši nejde o nic menšího, než o problém spravedlivého rozdělení majetku mezi lidmi, o problém, který otřásá rovnováhou dnešního světa. Islam uznává, že existují lidé ,kteří jsou nadáni vyššími schopnostmi, než jiní a to jak tělesnými, tak i duševními. I když všichni lidé budou míti stejné možnosti vývoje, výsledek jejich námahy nebude nikdy stejný. Jeden bude vždy v popředí, kdežto druhý pozadu. I kdyby se lidem dala stejná základna k zajištění možnosti výdělku a stejné vyhlídky na zvýšení jejich blahobytu, nebylo by tomu jinak. Objevily by se rozdíly jak v příjmech, tak ve stupni jejich postavení podle jejich talentu a schopnosti. Slabší by vždy zůstávali za silnějšími. Islam proto trvá na stanovisku, že když již jednou lidé jsou rozděleni podle různého nadání, nemůže se tato okolnost přehlížeti. Vždyť nadání jest současně dar Boží. Proto požaduje Islam: kdo jest nada-

nější než druhý, smí také více vydělávati a jest plně oprávněn poctivě získaný majetek si ponechati pro sebe. Naproti tomu bylo by však nespravedlivo jej snad nutiti, aby tento majetek odevzdal státu nebo svým bližním. To by mu jistě odňalo každou radost vlastního pokroku a každý popud k samočinnosti.

Takto by se jednotlivci i společnosti zakrátko zvrhli. Proto uznává Islam soukromý majetek jako zdravé zařízení. Dokonce ukládá každému pracovati a vydělávati a dokazuje nutnost obojího. Všichni máme pracovati, neboť práce posiluje a ozdravuje. Nemáme však práci považovati za prostředek ke zvýšení vlastního pohodlí a k ukojení osobního požitkářství. To by bylo počínání nerozumných zvířat. Naproti tomu Bůh propůjčil člověku smysl, který sahá dále, než úzké sobectví a který se dovede nad ně povznésti. Jeť člověk schopen samostatně jednati. A čím více si to uvědomuje, tím výše postupuje. Čím více to přehlíží, tím více upadá. Nezištnost se prakticky projevuje ve formě lásky k bližnímu. Proto správně klade Islam největší váhu na to, že máme milovati tvory boží, zejména své bližní. A láska k bližnímu vyvrcholuje ve vydatné pomoci, to jest v tom, že ze svého zisku uštědřujeme jiným.

Výsledek takového počínání jest, že se chudému ulehčí a dárce jest zato odměněn bohatým pocitem štěstí. Tím oba jsou spjati páskou. Pociťují, jak z blahovůle jednoho a z vděčnosti druhého vyrůstá vzájemná úcta a sympatie. A tyto pocity posilují zase vědomí spojitosti. Krátce řečeno, tento poměr nabývá oné sociální struktury, která více než co jiného podporuje vznik zdravé pospolitosti. Nadanější člověk měl by se považovati za dlužníka Boha za své vyšší vlohy a svůj dluh spláceti tím, že své schopnosti a jejich plody věnuje ve prospěch méně šťastných. „Z toho, co jim dáváme, udělují jiným“ (súra 2, verš 2).

Moslim se má pokládati za pokladníka a správce majetku, který mu byl Bohem svěřen pro chudé. Činí-li tak, nabývá jistoty, že Bůh v něm nalezne zalíbení, a má k očekávání štěstí na obou světech. „Moslim má věděti, že chudí a méně šťastní mají nárok na jeho majetek“. Význam těchto slov záleží v tom, že částka, kterou nemůže vydělati méně schopný, méně výkonný a která se proto stala majetkem schopnějšího, má býti bohatými dobrovolně a s láskou vrácena chudým. To jest pravé pojetí dobrodiní, které jest ke cti dárci i podarovanému.

Islam pohlíží na jednotlivce i na celé národy a národní skupiny nejinak, než jako na jednu velkou pospolitost, nejinak, než jako by byli všichni příslušníky jednoho kmene ,kde je jeden s druhým blízce zpřízněn, kde má jeden pro druhého vřelý cit, kde jsou někteří silnější a někteří slabší a kde jsou slabší podporováni silnějšími. Naproti tomu ti, kdo hromadí příjmy a výdělky, místo aby je dali příslušníkům kmene, sklízejí vlastní nespokojenost a hanu a výtky ostatních. Nejsou žádoucími členy rodiny.

Toto však není jen pouhý názor Islamu, nýbrž těmto pravidlům odpovídá do písmene sociální vybudování islamského bratrství, které mělo a má nesmírnou účinnost ve světě. V něm cítí jeden pro druhého, v něm se uskutečňuje kolování blahobytu, v něm se přátelsky uznávají schopnosti a práva nadanějších, v něm se necítí chudí poníženi a zatlačeni na nižší společenský stupeň a v něm bohatý není uctíván pro své bohatství. V tomto světě má nárok na úctu spíše každý, kdo žije spravedlivě. „Vpravdě jest mezi vámi nejvíce ctěn ten, kdo se nejvíce bojí Boha.“

Výroky Mohamedovy.

Má slova se nepříčí slovu Božímu, ale slovo Boží může se příčiti mému a některá slova Boží ruší jiná (jábir). Mohamed pravil: „Některá z mých slov ruší jiná jako Korán“ (Ibn Omar.)

*

Zajisté vám byla uložena Boží přikázání a proto se jich neodříkejte; jsou vám zakázány věci nedovolené, proto se jich nedopouštějte; jsou stanoveny pevné hranice, proto jich nepřekračujte; a o některých věcech jest pomlčeno, ač nejsou pominuty, proto se o nich nehádejte!

*

Snaž se poznati sebe, ó Ali!

*

K světlu jsem dospěl a ve světle žiji.

*

Má slova jsou Zákon, můj příklad jest Nauka a můj stav jest Pravda.

*

Dokonalý moslim jest ten, před jehož jazykem a rukama jest lidstvo bezpečné, a muhadžír (muhadžíři — průvodci Prorokovi na jeho útěku z Mekky, kteří s ním odešli do vyhnanství.) jest ten, kdo se vystřídá toho, co Bůh zapověděl.

*

Pouč mě o tom, co je Islam, abych se na to nemusil ptáti jiných. Mohamed pravil: „Rci, o Sufyáne, ‚Věřím v Boha‘, potom poslouchej přikázání a odříkej se věcí zakázaných“.

*

Kdyby závist byla přípustná, dva lidé by byli nejvhodnějším jejím předmětem: člověk, jemuž Bůh dal bohatství a ustanovil, aby

bylo rozdáváno dobročinností, a člověk, jemuž Bůh poskytl znalost náboženství, který sám jedná podle něho a poučuje o něm jiné.

*

Lidé se různí jako zlaté a stříbrné doly; ti, kdož jsou dobří a nevědomí, jsou dobří v Islamu, když se jim dostalo vědomosti o náboženství.

*

Tomu, kdo pomůže muminu (věřícímu moslimovi) v neštěstí na tomto světě, Bůh stejně pomůže v příštím světě, a tomu, kdo učiní dobro potřebnému, Bůh učiní dobro na tomto i příštím světě.

*

Boží vyslanec byl otázán: „Co jest největší lidská neřest?" Odpověděl: „Nesmíte se mne ptáti na neřest, nýbrž se ptejte na ctnost", a opakoval to třikrát, načež pravil: „Věřte! Nejhorší člověk je špatný člověk učený a nejlepší je dobrý člověk učený".

*

Modlitba ulevuje srdci, dobročinnost jest důkazem víry a varovati se hříchu jest ze všeho nejlepší; Korán jest vám zárukou zisku, budete-li činiti dobro, a zkázou, budete-li činiti zlo; a každý, kdo ráno vstává, činí buď to, co mu poslouží k spáse nebo co mu poslouží k záhubě.

*

Nepřejte si smrti nikdo, ani ten, kdo činí dobré skutky, neboť je třeba může rozmnožiti, ani hříšník, neboť může třeba dosíci pokáním odpuštění od Boha. Nepřejte si smrti ani o ni neprosťte dříve, než sama přijde, neboť když zemřete, jest po naději i po žádosti odměny; prodloužení života věřícího moslima rozmnožuje jeho dobré skutky.

Profesor Hafiz Muhamed Pandža (Sarajevo):

Svoboda víry a svoboda myšlenky.

Před vznikem Islamu tonulo lidstvo v náboženské nesnášenlivosti; víra a meč postupovaly nerozlučně a víra mohla dojíti projevu jen tehdy, nalezla-li silného a mocného státníka, který tlakem své moci a ostřím svého meče dovedl víru šířiti. Klasickým příkladem je křesťanství, které se do císaře Konstantina skrývalo po katakombách a mělo své přívržence jen mezi slabými a nuznými, kteří nesměli pozvednouti hlasu ani vyznávati pravou víru.

Ale vstupem Konstantinovým na trůn římského císařství mění se situace křesťanství. Konstantin přijímá nové náboženství a od té doby ,díky podpoře státní moci a síle meče ,počíná se křesťanství rozvíjeti a šířiti. V křesťanství, jako v ostatních starých náboženstvích, jest neznáma idea svobodné myšlenky a svobodné vůle. Ve starověku i ve středověku sloužila víra držitelům moci a duchovenstvu k tomu, aby svou hrubou sílu zakrývali pláštěm božství a aby se ve svých špatnostech a násilnostech na lidech schovávali za Boha.

Islam, který vznikl v arabské poušti, daleko od antické kultury, sňal pouta náboženské poslušnosti k duchovenstvu a k vrchnosti a prohlásil absolutní svobodu vůle i absolutní svobodu myšlení. Člověk je bytost, která se svými duševními schopnostmi odlišuje od ostatních tvorů. Podle Islamu jest lidský rozum vůdcem, který má každého vésti k lepší a šťastnější budoucnosti a učiniti ho svobodným a dokonalým člověkem. Boží vyslanec Mohamed praví v jednom výroku: „Víra jest rozum; kdo nemá rozumu, nemá ani víry". Silou rozumu musí tedy člověk poznati pravost víry, neboť jestliže se pravdy a učení víry neshodují s rozumem, nemůže tato víra přinésti plný prospěch člověku, nemůže ho vysvoboditi z okovů poddanství. Koran praví, že je člověk stvořen k tomu ,aby byl pánem země a nikoli aby se pokořoval jiným. Tato podřízenost nesmí se zejména projevovati ve věcech víry, neboť člověk jest povinen rozumem poznávati pravdu víry, jak ji všemohoucí Bůh zjevil čistou a přirozenou v Koranu.

Islam jest ve své podstatě přirozený, proto jest i rozumu zcela pochopitelný. Koran praví: „Obrať svou tvář k pravé a pravdivé víře, tato víra jest Boží přirozenost, podle níž Bůh lidi stvořil. Není změn v Božím stvoření, toto jest pravá a pravdivá víra, ale mnozí lidé to nevědí". Z těchto slov Koranu vidíme, že víra musí býti v naprosté shodě s přirozenými lidskými potřebami. Víra musí se shodovati s těmito potřebami ve směru duchovního vývoje i ve směru hmotného pokroku. Proto vidíme, že Koran praví, že je Islam přirozená víra člověka, že jest v souladu s lidskými potřebami a že je plně uspokojuje. Islam dává člověku plnou svobodu a žádá, aby se člověk vyvíjel samostatně v duchovním smyslu, žádá aby se v náboženském životě vysvobodil z područí jiných a učí ho, že poměr člověka k Bohu jest bezprostřední.

Prostředníci v náboženském životě jsou zbyteční, neboť člověk svými duševními schopnostmi jest s to, aby pochopil všechny positivní i negativní stránky svého života, poznal své hříchy, zkroušeně se kál před Všemohoucím a denně se přímo sám obracel k svému Stvořiteli.

Koran vyslovil zásadu: „Ve víře nesmí býti násilí". To znamená, že víra jest věcí svobodné vůle a že člověk má zkoumati, co mu může přinésti nejvíce prospěchu, a pak teprve se toho držeti. Není-li víra výsledek

svobodné vůle, nemá v sobě oněch pravých podnětů k individuálnímu i kolektivnímu dobru a ta víra, která se nezakládá na svobodné volbě, nýbrž na násilí a slepém napodobení, nepřináší kladných výsledků. Zdůraznili jsme, že Koran učí, že je člověk pánem země. To je princip islamské víry. Tímto principem Islam prohlašuje zásadu úplné svobody každého jedince, aby mohl své schopnosti v celém rozsahu rozvinouti a povznésti. Člověk tedy nesmí býti otrokem ani slepě následovati jiného v náboženských pravdách, nýbrž má býti svobodným a myslícím tvorem, který se sebe střásá všechna pouta, jež ho tísní v tomto životě, a oddati se celou myslí Bohu. Svobodný člověk je ten, kdo slouží Bohu, svému dobru a dobru celého lidstva a kdo strhává okovy duchovního i myšlenkového otroctví.

Při tomto svobodomyslném nazírání na víru, které Islam zavedl, mohla se tato všeobecná Boží víra neuvěřitelnou rychlostí rozvinouti a šířiti. Božímu vyslanci Mohamedovi se podařilo za 23 let jeho působení obrodit arabský národ, který byl v té době národem nejzaostalejším a propadlým zlu a různým neřestem. Mohamed učil a hlásal přirozenou víru Islam, která osvojovala srdce nejzkaženějších a nejzaostalejších lidí, neboť v ní cítili sílu Božího ducha a přirozenou inspiraci, jež z ní prýští. Tento dosud neznámý národ stal se průkopníkem kultury a civilisace. Všude přinášel mír, svobodu a klid. Přinášel lidstvu lásku a lidumilnost, neboť jest příkazem Islamu činiti dobré nejen moslimovi, nýbrž i nemoslimovi a ctíti a chrániti čímkoli mínění a čímkoli předmět zbožnosti.

Držíce se Koranu, vytvořili moslimové ve světě ovzduší snášenlivosti a lásky. V islamském státě jsou v úctě a ochraně všechna vyznání a všechny jejich svatostánky. Moslim i nemoslim požíval stejných práv a stejného zastání, když se v křesťanské Evropě nesměl moslim ani objeviti a když se Islam nejhůř ostouzel. Ale přes to Islam podržel ducha největší tolerance a tento duch nevymizel ani tehdy ,když křesťanství „ve jménu kříže" podniklo křižácké výpravy a páchalo největší násilí a pogromy na moslimech. Tento duch snášenlivosti nevymizel ani tehdy, když inkvisice triumfovala nad moslimy.

Islamu jest ke cti, že fanatické křesťanské Evropě, která mu zasadila tolik strašných ran, daroval ducha svobodomyslnosti a že po křižáckých vojnách nastala doba humanismu a renesance, která zastavila náboženskou zdivočilost a přivedla svět k poznání, že svoboda vůle a svoboda myšlení musí říditi lidstvo, jak to předpověděl Islam před třinácti a půl staletím.

Zprávy církevní, misijní a organisační

Společná modlitba na Id ul Fitr (Ramazan bayram) odbývá se v pražském ústředí v Praze XIX., tř. kr. Alexandra 20, v sobotu dne 4. prosince o 9. hodině dopolední.

●

Slavnostní schůze jest téhož dne v místnostech ústředí v půl 20. hod. Prosíme o dochvilnost!

●

V měsíci šabanu přestoupili z víle jediného Boha a poslušní hlasu svého srdce tři Čechoslováci, a to dva muži a jedna žena, všichni z vyznání římsko-katolického. **Chvála Bohu, Pánu světů!**

●

Akciová společnost Továren na fezy ve Strakonicích darovala Moslimské náboženské obci pro Československo, ústředí v Praze, 20 fezů pro chudé příslušníky obce. Je to již druhý dar této společnosti, která má tolik pochopení pro naše potřeby. Vzdáváme jí tímto svůj upřímný dík!

●

Prvý český překlad Koranu. Orientální bibliotéka Šumperk na Moravě zaslala nám vázaný výtisk prvého překladu Koránu (nečítámeli nedostatečně informované dílo Václava Budovce z Budova: Antialkorán) do češtiny: Považujeme toto prvé vydání českého Koranu za šťastné a celkem dobré, které toho času stojí v popředí, i když určité věci neshledáváme správnými. Z těchto důvodů doporučujeme spoluvěrcům, zejména československým neomoslimům, našim přátelům a předplatitelům „Hlasu" zakoupení a četbu tohoto vydání, které prozatímně považujeme v češtině za nejlepší. Výšeuvedené nakladatelství slevuje pro příslušníky naší obce a pro čtenáře „Hlasu" vázaný výtisk v červené vazbě z Kč 110.— na Kč 80.—. Obraťte se na výšeuvedené nakladatelství. — Tato noticka nebudiž považována za placený inserát.

●

Upozornění administrace. Při poslední expedici čísla 5—7 se více adres do Prahy a Brna odlepilo a časopis nám byl jako nedoručitelný navrácen. Každému, kdo toto číslo nedostal, zašleme ochotně číslo ještě jednou. Stačí napsati dopis, kde žádá se o zaslání čísla, vložiti jej do nezalepené obálky a nefrankovati. Na obálku pak napsati "reklamace". Do tohoto dopisu nemohou býti psána jiná sdělení.

●

Milovník Buchary, znalec Islamu a jeho mystiky, spisovatel Josef Aul, autor poutavých cestopisných knih o střední Asii, vydal právě v Družstevní práci zajímavý román **„Derviš v poušti"**, líčící v bucharském prostředí životní příběhy mystického nadšence, derviše Omara, a dramatický konflikt mezi jeho mystickou láskou k Bohu a jeho milostným zanícením ke krásné Saltaně, dceři omývače mrtvých, konflikt, který se končí vítězstvím Omarovy lásky k Bohu a dervišským odříkáním.

Náš abonent František Benda, prodej veškerých časopisů a novin, Nová Bystřice u Jindřichova Hradce, nabízí předplatné pro veškeré noviny, časopisy a revue Orientu za původní ceny. Taktéž objedná všechny publikace, spisy a knihy, vyšlé v kterékoliv orientální zemi, za původní ceny a poštovné.

V Praze, dne 2. prosince 1937. Majitel a vydavatel: El Ittihad el Islami, Moslimská náboženská obec pro Československo, ústředí v Praze XIX., třída kr. Alexandra 20. Zodpovědný redaktor H. Mohamed Abdallah Brikcius. Vychází měsíčně. Předplatné Kč 10.— ročně. Používání novinových známek povoleno výnosem Řed. pošt a telegrafů v Praze č. j. 75.860/IIIa-37 ze dne 22. dubna 1937 a č. 9154/VII. ze dne 24. ledna 1935. Dohlédací poštovní úřad Praha 47. — Tiskne A. Fišer, Strašnice 289.